

Влажна станишта су подручја која представљају центре биолошке разноврсности и станишта разноврсне, специфичне флоре и фауне. Она су од суштинског значаја за опстанак ретких и угрожених врста птица, које свој животни простор налазе крај воде. Међутим, ова подручја су изузетно значајна и за човека, јер у многим аспектима непосредно утичу на његов опстанак

Зашто треба да штитимо влажна станишта?

- Влажна станишта обезбеђују залихе пијаће воде, тј. представљају својеврсне резервоаре (складишта) воде и обезбеђују њен квалитет кроз процес пречишћавања
- Влажна станишта имају функцију заштите од плављења и утицаја временских непогода као што су олујне падавине
- Влажна станишта обезбеђују храну и услуге као што су транспорт и рекреација
- Влажна станишта својом разноврсношћу чине потпору генетском, специјском и екосистемском биодиверзитету, а имају и кључну улогу у животним циклусима многих врста и њиховим годишњим миграторним обрасцима

Влажна станишта су од непроцењиве вредности за живот и економски развој на Земљи. Названа су још и „бубрези планете“, јер пречишћавају воде, „природни градителји“, зато што представљају ефикасан систем заштите од поплава, и „биолошки супермаркети“, због својих разгранатих ланаца исхране и велике разноврсности живог света.

Шта се дешава са влажним стаништима и како их можемо очувати?

Деградација влажних станишта и њихово нестајање услед растућих потреба све бројније људске популација је опште присутна појава. Процењено је да је током прошлог века нестало 64% влажних станишта на светском нивоу. Прекомерно коришћење преосталих влажних станишта све више угрожава њихову могућност пружања основних функција које су од непроцењиве вредности за живот на Земљи. Како би се ова појава зауставила потребно је рационално коришћење ових подручја и њихових вода, ревитализација деградираних и стварање нових, уколико је то неопходно, како би се омогућило успостављање функција које имају.

Будући да заштита влажних станишта превазилази регионалне потребе, оквири за стратешко деловање на националном нивоу које је у складу са иницијативама на светском нивоу успостављени су кроз програме имплементације Конвенције о заштити влажних станишта (Рамсарска конвенција).

Конвенција је усвојена 02. 02. 1971. године у иранском граду Рамасру и обезбеђује оквир за међународну сарадњу и активности на националном нивоу са циљем очувања и рационалног коришћења влажних станишта. Потписнице Конвенције су око 90% земаља чланица Уједињених нација. Наша земља једана је од првих потписница, будући да је Конвенцију ратификовала исте године када је усвојена.

Конвенција као влажна станишта дефинише сва језера и реке, подземне издане, баре и мочваре, влажна травната подручја, тресаве, оазе, естуаре, делте и плимске наносе, мангрове и друга приобална подручја, коралне гребене, као и локалитете настале активношћу човека, као што су рибњази, пиринчана поља, водне акумулације и сланишта.

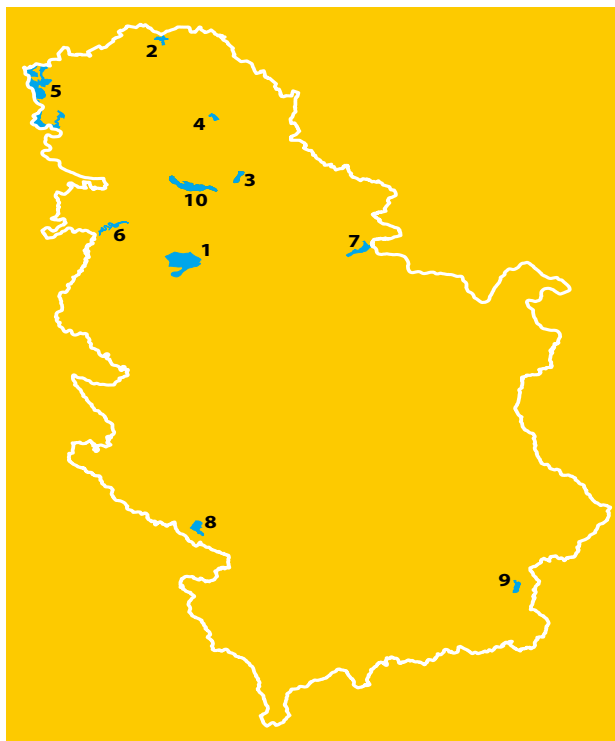
Конвенције обавезују земље потписнице да:

- Усмере активности ка рационалном коришћењу свих влажних станишта израдом националних планова, и законске регулативе, креирањем управљачких активности и програма едукације

Конвенцијом је рационално коришћење влажних станишта одређено као „очување њихових еколошких одлика, које се постиже спровођењем екосистемских приступа у контексту одрживог развоја“ односно рационално коришћење се схвата као очување и одрживо кориштење влажних станишта и свих услуга које она пружају, на добробит човека и природе.

- Номинују одговарајућа влажна станишта за Листу влажних станишта од међународног значаја (Wetlands of International Importance, the „Ramsar List“) и обезбеде ефикасно управљање овим подручјима

На Листи влажних станишта од међународног значаја тренутно се налази 2 186 подручја, која покривају 208, 514, 877 хектара површине Земље. Од овог броја у Србији се налази 10 подручја која се простиру на око 64, 000 хектара. За једнаесто подручје за упис на Светску листу међународно значајних влажних станишта у Србији номинован је Национални парк „Ђердап“ који се простира на 63, 000 хектара. Усвајањем номинације НП „Ђердап“, на простру наше земље налазиће се близу 0,06% проглашене територије за светски значајна влажна станишта.

Рамсарска подручја Србије

1. „Обедска бара“
2. „Лудашко језеро“
3. „Царска бара-Стари Бегеј“
4. „Горње Подунавље“
5. „Слано Копово“
6. „Засавица“
7. „Лабудово окно“
8. „Пештерско поље“
9. „Власина“
10. „Ковиљско петроварадински рит“
11. „Ђердап“ (у поступку проглашења)

Сазнај више и укључи се
www.ramsar.org
www.zzps.rs

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ
ПРИРОДЕ СРБИЈЕ

Заштита влажних станишта